

Kaitseministeerium
info@kaitseministeerium.ee
Sakala 1
15094, Tallinn

Teie 09.05.2025 nr 5-2/25/10; KAM/25-
0499/-1K

Meie 02.06.2025 nr 2-3/1872

**Vastuskiri kaitseministri määruse „Sõjarelv,
relvasüsteemi, sõjarelv laskemoona ja
lahingumoonade käitlemise nõuded ja kord“
eelno kohta**

Esitasite kooskõlastamiseks ja arvamuse avaldamiseks kaitseministri määruse "Sõjarelv, relvasüsteemi, sõjarelv laskemoona ja lahingumoonade käitlemise nõuded ja kord" eelnõu. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on eelnimetatud eelnõu ja seletuskirjaga tutvunud ning kooskõlastab eelnõu ainult järgnevate märkustega arvestamise korral:

1. Lisada selge ülevaade ettevõtjale lisanduvatest või muutuvatest kohustustest

Eelnõu ja seletuskirja sisu ei võimalda praegusel kujul saada selget ja ammendavat ülevaadet sellest, millised nõuded ettevõtjale lisanduvad, millised olemasolevad kohustused muutuvad või kaovad ning kas ja millises ulatuses nõuded lihtsustuvad. Oluline on siinjuures arvesse võtta Vabariigi Valitsuse üldist eesmärki, mis on suunatud bürokraatia vähendamisele ja ettevõtluskeskkonna lihtsustamisele.

2. Koostada kavandatavate muudatuste põhjalikum mõjuhindang

Seletuskirjas on ebapiisavalt hinnatud muudatuste võimalikke mõjusid ettevõtjale. Mõjude hindamine (sh halduskoormuse, kulude ja tulude analüüs ettevõtjale) on oluline selleks, et hinnata kavandatavate muudatuste proportsionaalsust ja vajalikkust ning toetada läbipaistvat otsustusprotsessi. Seletuskirjas on märgitud, et ettevõtjale tekivad muudatusega seoses vähesel määral lisakulud. Palume hinnangut täpsustada, kuna muudatuste sisust lähtudes ei pruugi lisanduvad kulud ettevõtja jaoks olla sugugi marginaalsed. Oluline on arvesse võtta erinevate ettevõtjate suurust ja investeerimisvõimekust. Soovitame kaaluda kulude ulatuse täpsemat hindamist ja vajadusel täiendada seletuskirja konkreetsemate näidetega või andmetega, mis toetaksid mõjuhindangu usaldusväärsust.

3. Jätta relvasüsteemide registreerimiskohustus teenistus- ja tsiviilrelvade registrisse kohaldamata

Eelnõu § 4 lõike 4 näeb ette, et soetatud või valmistatud sõjarelv, relvasüsteemi, sõjarelv laskemoona või lahingumoonade andmed tuleb esitada 24 tunni jooksul pärast soetamist või valmistamist teenistus- ja tsiviilrelvade registrisse vastavalt relvaseaduse § 24 lõike 4 alusel kehtestatud nõuetele. Juhime tähelepanu, et praeguses registris ei ole ettevõtjal võimalik relvasüsteemi kui objekti eraldi kajastada, kuna teenistus- ja tsiviilrelvade registri praegune tehniline lahendus seda ei võimalda. Relvasüsteemile on juba omistatud registreerimismärk Eesti transpordivahendite registris. Relvasüsteemide kajastamine paralleelselt kahes riiklikus registris

loob ettevõtjale ebamõistlikku täiendavat halduskoormust. Teeme ettepaneku jätta eelnõu § 4 lõikes 4 sätestatud andmete esitamise kohustus relvasüsteemide puhul teenistus- ja tsiviilrelvade registrisse kohaldamata.

4. Kaaluda tehniliste nõuete asendamist eesmärgipõhise lähenemisega

Eelnõu § 9 lõige 5 sätestab, et relvahoidla seinad peavad vastama väga täpsetele mõõtudele ja materjalidele. Eelnõu § 11 lõige 1 sätestab, et relvahoidlal ei ole aknad lubatud. Eelnõus kavandatud tehnilised nõuded, sealhulgas relvahoidla akende keeld, seina paksus ja ehitusmaterjalid, võivad kujuneda ettevõtjale koormavaks. Soovitame jätta eelnõust välja detailsed ehituslikud sätted ning esitada nõuded lähtuvalt eesmärgist ja üldisemalt ohutus- ja turvanõuete kaudu. Soovitame hinnata, kas seatavad piirangud on proportsionaalsed ning otseselt seotud selgelt määratletud eesmärgiga, mida nende kehtestamisega soovitakse saavutada.

5. Eemaldada eelnõust relvahoidlale ja relvatehasele määratud tuletundlikkuse klassid ja lähtuda tuletundlikkuse klasside määramisel tuleohutuse valdkonna regulatsioonist

Hoonete tuletundlikkus peab vastama kehtivatele tuleohutusunõuetele, mis on sätestatud tuleohutuse seaduses, ehitusseadustikus ning nende alusel kehtestatud määrustes. Eelnõu kindlaks määratud tuletundlikkuse kõrge klass ei pruugi olla iga relvahoidla või relvatehase puhul vajalik ning nende kohustuslikus korras rakendamine võib osutuda ettevõtjale ebamõistlikult piiravaks, sh nõuda ettevõtjalt tarbetute investeeringute tegemist. Jääb ebaselgeks, millistel kaalutlustel on relvahoidla määratud tuletundlikkuse klassi B (eelnõu § 9 lg 2) ja relvatehas klassi A2 (eelnõu § 15 lg 1). Relvahoidlas hoitakse suures koguses valmistoodangut või toormaterjali, mistõttu peaks selle turvalisus olema kõrgem. Seevastu relvatehases asuvad peamiselt pooleliolevad tooted ning seal paikneb vaid päevane kogus toorainet, mis tähendab väiksemat tuleohtu ja väiksemat riski. Juhul, kui lähtuda ka edaspidi tuletundlikkuse klassi määramisel tuleohutusevaldkonna regulatsioonist on tagatud vajaliku tasemega tulekindlusklass. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumil on kavas eemaldada sarnane säte ka lõhkematerjalitehase määrusest samadel põhjustel.

6. Kehtestada mõistlik üleminekuaj, et anda ettevõtjale realistlik ajaraam uute nõuete kohanemiseks, sealhulgas olemasoleva taristu ümberehitamiseks.

Ettevõtjal peab olema ette nähtud piisav üleminekuaj uute või muudetud nõuete täitmiseks. Näiteks eelnõu § 12 muudetakse relvahoidla territooriumile ja piirdeaiale kehtivaid nõudeid. Eelnõus kavandatud piirdeaia lubatud minimaalset kõrgust on muudetud seniselt 2 meetrilt 2,4 meetrile. Palume seletuskirjas täpsustada, kuidas kavandatav muudatus mõjutab juba olemasolevaid piirdeaedu, mis on rajatud vastavalt seni kehtinud nõuetele.

7. Korrigeerida sätteid, mis käsitlevad standardite kohustusliku järgimisega seotud sõnastusi eelnõu paragrahvides 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 18, 21, 28 ja 30 ning seletuskirjas.

Juhime tähelepanu, et toote nõuetele vastavuse seaduse § 42 lg 6 kohaselt on tehnilises normis lubatud standardile kohustuslikku viidet sätestada üksnes Eestile rahvusvahelisest õigusest või Euroopa Liidu õigusaktist tulenevate kohustuste täitmisel. Samuti on õiguskantsler toonud oma 2012. a arvamuses välja, et kohustuslik standardile viitamine on vastuolus põhiseadusega.

Kui standardi kohustuslik järgimine ei tulene Euroopa Liidu õigusaktist (seletuskirja põhjal ei ole eelnõu Euroopa Liidu õigusega otseselt seotud) või rahvusvahelisest õigusest, tuleks standardite järgimisele viidata soovituslikult.

Soovitusliku sõnastuse puhul jäetakse õigusakti nõuete täitmiseks võimalus rakendada lisaks standardi kasutamisele ka muid sobivaid lahendusi. Muuks lahenduseks ei ole seejuures mõne teise standardi järgimise kohustus nagu hetkel on eelnõus välja toodud.

Üks võimalikest lahendustest on asendada läbivalt sõnastus „või mõne muu samaväärse rahvusvahelise või Euroopa standardiorganisatsiooni standardi nõuetele“ muid samaväärseid alternatiivseid lahendusi võimaldava sõnastusega „või mõne muu samaväärse dokumendi nõuetele“.

Veel üks võimalikest lahendustest on anda vastavuse eeldus, mis tähendab, et standardi järgimise korral eeldatakse, et õigusaktist tulenevate nõuete täitmine on tagatud ning õigusakti rakendaja ei pea hakkama tõendama valitud lahenduse sobivust, piisavust ega õigsust. Kui standardit ei järgita, tuleb muu lahenduse sobivust tõestada.

Näiteks eelnõu § 9 lõike 3 puhul võiks antud lahenduse puhul võimalik sõnastus olla: (3) Eeldatakse, et avatäidete piisav sissemurdmiskindlus on tagatud, kui need vastavad standardi EVS-EN 1627 turvaklassi RC 3 nõuetele.

Kuna määruses on väga palju standardiviiteid, siis on võimalik täiendada ka § 1 ja lisada üldine sätte standardite järgimise soovituslikkuse kohta (vajadusel korrigeerida standardiviidetega sätete sõnastusi). Üks selline näide on ka Majandus- ja taristuministri määruses nr 101 „Tee ehitamise kvaliteedi nõuded“.

Paragrahvi 12 lõikes 2, § 18 lõikes 2, § 21 lõikes 1, § 28 lõikes 2 ja § 30 lõikes 2 viidatud standardite EVS-EN 50131 ja EVS-EN 62676 puhul on tegemist standardisarjaga, seetõttu tuleks viidata kas konkreetsele standardi osale või kui peetakse silmas kogu standardisarja, siis peaks „standardi“ asemel kasutama „standardisarja“. Sama on ka § 21 lõikes 1 ja § 28 lõikes 2 viidatud standardi EVS-EN 60839 puhul.

Lähtuvalt eeltoodust tuleks standardite järgimise osas korrigeerida ka seletuskirja sõnastusi. Lisaks palume parandada seletuskirja sissejuhatavas osas (lk 3) Eesti Standardimis- ja Akrediteerimisbüroo Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuseks.

Abistamaks õigusaktide ettevalmistajaid standardiviidete vormistamisel on Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus koostöös Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga koostanud ka juhendi „Standarditele viitamise juhend õigusaktide ettevalmistajatele“. Juhend on leitav nii Justiits- ja Digiministeeriumi kodulehel Hea õigusloome ja normitehnika (HÕNTE) käsiraamatu vahelehel (täiendavad valdkondlikud juhendid õigusloomes) kui ka Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse veebilehelt.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Erkki Keldo

majandus- ja tööstusminister

Maris Raudsepp

+372 5360 1318 Maris.Raudsepp@mkm.ee